

พระราชกำหนด
สงเสริมการรู้หนังสือ
พุทธศักราช 2486

ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตั้งวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480

และวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)

อาทิตย์ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 19 มิถุนายน พุทธศักราช 2486

เป็นปีที่ 10 ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ 32 เล่ม 60 ราชกิจจานุเบกษา 19 มิถุนายน 2486

โดยที่เห็นสมควรส่งเสริมให้ไทยทุกคนรู้หนังสือเพื่อ
ประสิทธิภาพของชาติ

และโดยที่มีเหตุฉุกเฉิน ซึ่งจะเรียกประชุมสภาผู้แทน
ราษฎรให้ทันทั่วทั้งมิได้

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้
โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 52 ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกำหนดนี้ให้เรียกว่า "พระราช
กำหนดส่งเสริมการรู้หนังสือ พุทธศักราช 2486"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชกำหนดนี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 เริ่มแต่ปีพุทธศักราช 2487 เป็นต้นไป ไทย
ทุกคนอายุสี่สิบปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
ซึ่งไม่รู้หนังสือไทยในวันที่ 1 มกราคม ปีใด ถึงสามภาคอ่าน
และเขียนหนังสือได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกตกะชวง
ต้องเสียค่าบำรุงการศึกษาสำหรับปีนั้นจนกว่าจะรู้หนังสือตาม
มาตรฐานดังกล่าวแล้ว หรืออายุครบสี่สิบห้าปี

19 มิถุนายน 2486 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 32

มาตรา 4 พระราชกำหนดนี้ไม่ใช่บังคับแก่ผู้ไร้ความสามารถ บุคคลวิกลจริต บุคคลที่ไม่สามารถเรียนหนังสือได้ เพราะกายพิการ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และบุคคลบางจำพวกหรือในบางท้องที่ที่ระบุไว้ในกตกะชวง

มาตรา 5 อัตราค่าบำรุงการศึกษากำหนดไว้ในกตกะชวงตามความแก่พิธีการนี้ของท้องที่ แต่ต้องไม่เกินกว่าห้าบาทต่อปี

มาตรา 6 การสำหรวดผู้ต้องเสียค่าบำรุงการศึกษา ให้เป็นหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด เมื่อสำหรวดเส็ดแล้วให้ส่งบัญชีสำหรวดให้นายอำเภอออกประกาศรายชื่อผู้ต้องเสียค่าบำรุงการศึกษา และกำหนดให้ชำระภายในสามเดือนนับแต่วันประกาศ

ส่วนการจัดเก็บค่าบำรุงการศึกษา ให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากร

มาตรา 7 ให้ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าบำรุงการศึกษา ชำระเงินต่อกรมการอำเภอแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิกำเนา แต่ถ้าจำเป็นเพราะมิได้หุ่ยในท้องที่นั้นเป็นระยะเวลาานาน หรือมีเหตุหย่าง

ตอนที่ 32 เล่ม 60 ราชกิจจานุเบกษา 19 มิถุนายน 2486

อื่นซึ่งไม่เป็นการสวดหรือมิใช่เป็นผู้ซึ่งหยุดเป็นที่ ก็ให้ชำระ
ต่อกรมการอำเภอแห่งท้องที่ที่ตนหยุดในขณะนั้น ในกรณีหลังนี้
เมื่อผู้นั้นกลับไปยังท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา ต้องแสดงใบเสด็จ
รับเงินต่อกรมการอำเภอซึ่งตนมีภูมิลำเนาอยู่นั้นภายในสาม
สัปดาห์นับแต่วันกลับมาถึง

มาตรา 8 เงินค่าบำรุงการเสด็จ ให้ใช้จ่ายเฉพาะใน
การเสด็จผู้ไทย

มาตรา 9 พายในเดือนมกราคมทุกปี เจ้าบ้านต้อง
แจ้งรายชื่อผู้หยุดในบ้านของตน ซึ่งตนเห็นว่าไม่รู้หนังสือใน
วันที่ 1 มกราคม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3 ต่อกรมการ
อำเภอตามแบบพิมพ์ที่กรมการอำเภอส่งให้

มาตรา 10 เพื่อความประสงค์แห่งพระราชกำหนดนี้ ให้
นายอำเภอมีอำนาจออกหมายเรียกตัวผู้ที่มีเหตุควนเชื่อว่าไม่
รู้หนังสือตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3 และยังไม่ได้เสียค่าบำรุง
การเสด็จ และบุคคลอื่นมาสอบถาม ทั้งจะเรียกให้ส่ง
หลักฐานใด ๆ ด้วยก็ได้

มาตรา 11 เจ้าบ้านผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 มีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

19 มิถุนายน 2486 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 32

มาตรา 12 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก หรือไม่ยอมให้ถ้อยคำในการไต่สวนของนายอำเภอตามมาตรา 10 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา 13 เงินค่าปรับตามมาตรา 11 และมาตรา 12 ให้ถือเป็นเงินค่าบำรุงการศึกษิตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา 14 ผู้ใดค้างชำระค่าบำรุงการศึกษาในปีใด อาจถูกบังคับให้ทำงานโยธาแทนการชำระเงินค่าบำรุงการศึกษาสำหรับปีนั้น เป็นเวลาไม่เกินสามสิบวัน ตามระเบียบซึ่งกำหนดไว้ในกตกะชวง

มาตรา 15 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจออกกตกะชวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

กตกะชวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี